

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima oară 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscrise nu se înapoiază.

La

Abonament lunar

pentru Noembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 29 Octombrie st. v.

Nu numai deficitul din bugetul Ungariei pe 1887 merită atențiunea cetitorilor. Sînt o mulțime de pozițiuni în buget, vrednice de a nu le perde din evidență.

Căci este bugetul numai șiruri de cifre, ce se adună și se subtrag, ca să dea un bilanț, din care să se scie de are țara un prisos sau un deficit?

Nu. Bugetul mai reprezintă ceva, și încă un ceva de mare importanță. El este oglinda puterii sau a slăbiciunii materiale și morale a unui stat. Din el putem concluda la cvalitatea tuturor ramurilor, prin care se guvernează statul, pentru care este satorit.

Negreșit că în staturile civilisate a le Europei resortul cultelor și instrucțiunii publice, ar trebui să fie mai considerat decum este. Puterea morală a statelor ar trebui să aibă pretențiune față de puterea brută. Cea dintâi construesce și vivifică, ceastă din urmă, cu toate că are misiunea de a apăra, distruge și tēmpesce, când din fatalitate împregiurările îi dau ei plenipotență exclusivă pe timp mai îndelungat.

Așa departe însă, adică ca să dea preferență părții morale, n'au ajuns încă nici un stat, nici o monarhie în Europa. Toate pun încă îndeobște accentul cel grav pe puterea brută. În toate părțile cele mai multe milioane din asudoarea cetățenilor, le consumă cu înarmările de tot felul, din an în an mai perfecționate și fără de sfîrșit.

Și la noi în Ungaria vedem în bugete, prin urmare și în bugetul anului viitor disproporțiunea între bugetul pentru resboiuri și între cel pentru culte și instrucțiunea publică.

Însă nu disproporțiunea aceasta ne preocupă astăzi, când scirile serioase se țin lanț una de cealaltă din Peninsula-Balcanică. Este cu totul altă disproporțiunea, care dispune neplăcut pe ori-și-care cetățean al Ungariei, nepreocupat de „patriotismul“ modern, identic cu șovinismul,

care ar maghiarisa, dacă ar fi cu puțință, și petrule din teritorul țerilor unguresci.

Bugetul d. e. pentru resortul cultelor și instrucțiunii publice al Ungariei este de 6,993.876 fl.

Se împarte suma aceasta în proporțiunea trebuințelor cetățenilor din țerile unguresci?

Departa de a fi așa. Români, Sârbi etc. la oaltă dacă se vor împărtași cu $1\frac{1}{2}$ milion. Ceealaltă sumă de aproape $6\frac{1}{2}$ milioane se vine naționalității maghiare, care face abia a treia parte din locuitorii țerilor unguresci.

Sînt adecă, afară de ajutorul ce este preliminar pentru biserica protestantă, reformată și luterană, cele două universități maghiare în Budapesta și Cluj, care absorb sume colosale din bugetul instrucțiunii publice. Sînt gimnasiile și alte scoale secundare de stat parte pentru folosința Maghiarilor, care ca institut de maghiarizare, mai cu seamă în ținuturi, unde nu sînt Maghiari, sau sînt numai ca de leac, care deasemenea absorb sume considerabile din același buget. Vin apoi de a se lua în considerațiune o mulțime de ajutoare pentru gimnasia confesională maghiare, care se împart cu mână largă și bogată pentru Jászberény, Seghedin, Eperies, Nyiregyháza, Rosnyo, Șemniț, Rimaszombat, Sighetul-Marmației etc.

Tot așa de bine sînt dotate scoalele industriale maghiare; scoalele elementare populare maghiare și maghiarizatoare și scoalele de fete mai înalte.

Când vedem chiverniseala aceasta și ne aducem aminte, că pentru majoritatea locuitorilor țerii unguresci, din aerea comună publică, nu se dau bani decât unde e vorba, ca acestora să li se creeze neajunsuri, dispozițiunea neplăcută este inevitabilă. Plin de amărăciune trebuie să-și pună întrebarea fiecare patriot adevărat: când va sosi oare ziua și oara, ca patria să fie mamă adevărată deopotrivă, fără de nici o părtinire, pentru toți?

Întrebarea aceasta nu este numai o exclamațiune goală și fără de nici un temei.

Am vădut mai sus, că în bugetul cultelor sînt puse 6—7 milioane, care după dreptate ar trebui să întîmpine lipsele tuturor cetățenilor, fără de nici o deosebire de rasă și de confesiune. Am spus însă, că de puțin se vine din acea sumă pentru trebuințele acelora ce nu sînt de naționalitatea maghiară.

Românii de exemplu sînt în țerile unguresci mai atîți cîți Maghiarii și dacă

am sta să numărăm toți creșarii, cu cîți se împărtesc clerurile celor două confesiuni române, abia vom fi în stare a scoate a șesă parte din suma ce se confere pentru scopuri specifice de ale Maghiarilor.

Căci pentru instrucțiune, afară de ce privește clerul, Românilor nu li se dă nimic, ca-și-cînd Români n'ar ave lipsă, sau n'ar fi vrednici de altă instrucțiune.

Și cînd e vorba, cu atîta încă n'am terminat. Nu numai suma cea disparentă este de a se lua la Români în considerațiune.

Mai este o împregiurare, care trebuie să vatăme simțul cel bun al fiecărui patriot român pătuns de conștiință, că-și-împlesce cu scumpătate toate datorințele față cu patria. Împregiurarea aceasta este, că și cînt se dă și Românilor, din atitudinea guvernului și a organelor sale transparențe, că nu se dă cu inimă curată și cu intențiune bună.

În special se vede aceasta din cele-ce s'au urmat și se urmează cu clerul român gr.-or. din Transilvania. Ministrul, în bătaie de joc, fără leac de motiv și fără de a i-se da barem vre-un privilegiu sau cel puțin vre-un pretext, se face stăpîn pe ajutorul preoțiilor gr.-or. transilvane, împarte prin intervenirea notarilor și solgăbirărilor ajutoare după chibzueala sa și fără de luarea în considerațiune a conduitei celor împărtașiți. Și ca batjocura să fie perfectă, pune și Archiepiscopului acestei preoții o sumă oare-care la dispozițiune, sub cuvînt să-și „repareze vada“ și „autoritatea“ înaintea credincioșilor sei, în realitate însă, ca mijloc corțesc la varii ocașuni.

Răspundă ori-cine poate între astfel de împregiurări, că bugetul țerii predispune pe cineva plăcut?

Indigităm de astă-dată numai așa, *per summos apices*, la bugetul cultelor și instrucțiunii publice, ca să vadă cetitorii, că dacă e rău deficitul, sînt rele și pozițiunile cele active în bugetul patriei noastre, și desigur de aceea în toată administrațiunea țerii, nu este nici sporiu, nici binecuvîntare.

Revistă politică.

Sibiu, 29 Octombrie st. v.

Marea adunare națională a Bulgariei a votat în ședința sa de alaltăieri următoarea adresă drept răspuns la nuntial regentei: Adunarea națională constată că ne mai auditele silințe

ale regentei, de a susține drepturile cetățenilor, pacea și liniștea țerii, și votează regentei cea mai deplină încredere. Adunarea națională e convinsă, că regenta va urma cu aceeași abnegațiune a conduce afacerile statului până atunci, până cînd se va suî pe tron alesul poporului. Adunarea națională recunoasce, că grabnica ei convocare a fost indispensabilă și dorită unanim de întreg poporul. Ea va proceda fără amînare la alegerea principelui, spre a mîntui scumpa patrie de crisa, în care a fost aruncată. Trăească Bulgaria independentă!

Și în faptă alegerea principelui ar ave să se întempe astăzi. După împărtașiri private, ce le primesc din Copenhaga „Pol. Corr.“, cerurile de acolo, care de obicei sînt bine informate despre dispozițiunile ce domnesc la Curte, se îndoesc, că prințul Valdemar va fi inclinat a primi dignitatea unui princip bulgar. Se privește însă de un lucru sigur, că prințul Valdemar va păstra o atitudine respingătoare față cu ori-ce act de alegere, care purceda dela o corporațiune, a cărei legalitate o combate Rusia. Ca un lucru tot atît de pozitiv i-se comunică mai departe numitei corespondențe, că până acum prințul Valdemar nu a fost întreat din Petersburg, dacă ar fi eventual inclinat a primi tronul Bulgariei.

Revoluțiunea din Burgas s'a potolit. Trupele guvernului au devenit fără vîrsare de sînge stăpînii situației, ear' guvernul bulgar a răspuns la această revoltă, provocată prin agenții Rusiei, cu punerea întregii Rumelii-orientale în stare de asediu.

În întreaga presă oficioasă germană se observă o schimbare, care nu e tocmai favorabilă politicii ruseci. „Nord-deutsche Allgemeine Zeitung“ se îndestulese a declara, că Sobrania a păstrat o „liniște și precauție deamă de recunoștință“, „Kölnische Zeitung“ însă atacă pe Ruși deadreptul și ăice, că în faptele reprezentanților Rusiei în Bulgaria „nebunia merge mână în mână cu sêlbătecia nedeamnă și cu violența“. Despre revolta din Burgas ăice, că Rușii i-au luat un amanet prin mijloace, „care stau afară de cereul civilizațiunii europene“. Într'un alt articol ajunge numita foaie la următoarele concludiuni:

„E o întrebare, dacă Austro-Ungaria și România vor concede, ca Rusia să devină domnitoare în Peninsula-Balcanică și singura stăpînitoare a Mării-Negre și a intrării în Bosfor. Și într'adevăr se pare, că acesta e scopul final al Rusiei. Ar trebui să fie orbi cineva, ca să nu

Foița „Tribunei“.

Sgârcitul.

Comedie.

De Moliere.

(Urmare.)

Scena III.

Harpagon, Cleant.

Harpagon. — Va să ăică tu ești acela, care voiesce să se ruineze prin nisce împrumuturi atît de condamnabile!

Cleant. — Va să ăică d-ta ești acela, care voiesce să se îmbogățească prin o cămătărie atît de criminală!

Harpagon. — Mai îndrăsnesci, după toate aceste, să te ařeți înaintea mea?

Cleant. — Mai îndrăsnesci d-ta, după toate aceste, să te ařeți înaintea lumii?

Harpagon. — Spune-mi, nu-ți-e rușine de a fi ajuns la această desfrînare, de a te arunca în cheltueli înspăimîntătoare și de a face o rușinoasă risipă din averea ce părinții tei au adunat cu atîta sudoare?

Cleant. — D-tale nu-ți-e oare rușine de a-ți necinsti rangul prin negoțul ce faci, de a jertfi glorie și reputație dorinței nesățioase, de a îngîrămadă galben preste galben și de a te

têrgui, în cestic de interese, iscodind cele mai infame substituiți ce i-au trecut vre-odată celui mai vestit cămătar din laue prin cap?

Harpagon. — Cară-te dinaintea mea, netrebnicule, cară-te!

Cleant. — Cine e, după părerea d-tale, mai vinovat: acela, care cumpără cu preț mare nisce bani, de care are trebuință, ori acela, care fură nisce bani, cu care nu are ce să facă?

Harpagon. — Pleacă de-aci, îți spun odată, și nu-mi mai toca la ureche! (Singur.) Nu mă supăr de loc de întēmplarea aceasta: sciu acum, că trebuie să fiu cu ochii în patru și să bag mai bine decăt totdeauna seamă la toate cele ce face.

Scena IV.

Frosina, Harpagon.

Frosina. — Domnule...

Harpagon. — Aibi, mă rog, puținică răbdare, că mă întorc numai decăt. (La o parte) E vremea să mai dau o raită și pe la banii mei.

Scena V.

Săgeată, Frosina.

Săgeată. — (Fără să vadă pe Frosina.) Scii, că istoria asta e de tot hazul. Se vede, că are undeva o magazie întregă de vechituri, căci noi n'am cunoscut nimic din cele cuprinse în însemnare.

Frosina. — Eacă! biet Săgeată al meu! Cum adecă vine, că ne întălmim noi aici?

Săgeată. — Uită-mei! — Frosina! Ce cauți mata pe aici?

Frosina. — Ceea-ce caut pretatindenea pe unde mă veți: caut să mijlocesc mici trebușoare, să mă fac folositoare oamenilor și să mă folosesc, după puțință, de micile daruri firesci, cu care sînt înzestrată. Tu scii, că în lumea aceasta trebuie să trăim cu îndemănătate și că o biată femece ca mine nu se poate hrăni decăt cu șiretenie și cu micile intrigi.

Săgeată. — Nu cumva ai vre-o daravere cu stăpînul casei?

Frosina. — Da; mă căsnesc să-și pun la cale o trebșoară, pentru care sperez că-mi va da o rēsplată.

Săgeată. — Sperezi dela el! Pe legea mea, grozav trebuie să fii de șireată, pentru-ca să scoți ceva dela el: eu te vestesc numai, că aici la noi banii sînt foarte scumpi.

Frosina. — Las pe mine: sînt oarecare servicii, care prind de minune.

Săgeată. — Îți sînt sluga plecată, dar' se vede că nu cunosci încă pe boierul Harpagon. Coconu Harpagon e cel mai neomenos dintre toate ființele omenesci, muritorul cel mai nesimțitor și mai sgârcit dintre toți muritorii. Nu-i pe lume servicii, care să-l îndatoreze atît

de mult, încât să-l facă a-și deschide mîna. Laude, stimă, bunăvoință cuprinsă de vorbe și amicie poți să ai cătă-ți place: dar' în van — nici vorbi. Nu-i în lume nimic mai sec și mai stērp decăt nămolul de vorbe frumoase, în care te învêlesce; a da însă e un cuvînt atît de nesuferit pentru dînsul, încât el nu ăice nici odată: Îți dau bună dimineată! ci: Îți împrumut bună dimineată.

Frosina. — Grija mea! eu sînt meșteră, cînd e vorba să-și port pe oameni după voia mea; aflu totdeauna secretul de a-mi căștiga bunăvoința lor, de a le gădil inimiioara și de a afla partea, la care sînt mai simțitori.

Săgeată. — Vorbă de geaba! Aș vrē să te vēd, cum vei muia pe un om ca ăsta, cînd e vorba de bani. Căt pentru bani, e Turc, dar' mai Turc decăt toți Turcii, încât ar duce pe ori-și-cine la desnădăjduire; ai putē să crepi, dar' el nu se moaie. În trei cuvinte: ține la bani mai mult decăt la reputație, la onoare și la virtute; și e destul să vadă un om, care vine să ceară dela dînsul, pentru-ca să-l treacă fiorii: e ca-și-cînd l-ai lovi de moarte, i-ai străpunge inima, ca-și-cînd i-ai scoate măruntalele din pantece; și dacă... Dar' eată-l, se întoarce; — eu mă retrag.

(Va urma.)

vadă, că prin dominațiunea Bulgariei și în posesiunea Varnei și Burgasului Rusia nu ar deveni stăpână preste întreg Balcanul nord-estic și îndeosebi preste întreaga Mare-Neagră. Și aici s'ar vîrî apoi afund în sfera de interese a Austro-Ungariei și a României și chiar și în a Angliei, și trebuie ținut seamă de posibilitatea, că într'un anumit punct al procedurii sale Rusia ar silî la o mișcare și pe alte puteri, și anume nu numai la o mișcare diplomatică. Dilele următoare ne vor aduce o deslășire definitivă despre scopurile finale ale procedurii rusești și ne vor oferi puncte de razim cu privire la aceea, dacă agitațiunea din delegațiunile austro-ungare are sau nu are fond. Cu toate acestea nu trebuie să renunțăm la cea din urmă speranță, că oficiala politică a Rusiei va pune mai mult preț pe buna înțelegere cu Austria, decât pe un mic etap în calea sa spre Constantinopol. Și astfel încă nimic nu ne silește a ține, că pacea e imediat periclitată.

Tot atât de hotărît se exprimă și diarul „Die Post“, care respinge pe panslavisti cu mult dispreț.

Din diarele maghiare.

Oficiosul „Nemzet“ reproduce într'o corespondență primită din Hunedoara din „Tribuna“ o parte din discursul rostit de Doamna Francisc Hosszu-Longin cu ocaziunea adunării generale de constituire a „Reuniunii femeilor române“ din comitatul Hunedoarei, și sublinează pasagele privitoare la solicițiunea Reginei Elisabeta din România întru cultivarea industriei de casă la poporul român. Corespondentul însă dă informațiunea falsă, că Domnul Francisc Hosszu-Longin a rostit acel discurs.

Poate că a greșit corespondentul. Poate însă, că a făcut dinadins această schimbare de persoane, — și atunci intențiunea e evidentă.

Cu totul evidentă e însă intențiunea, când punem cele publicate în „Nemzet“ alături cu o notiță din guvernamentalul „Magyar Polgár“ din Cluj.

„Femeile române din Deva, — ni se spune în această notiță, — s'au întrunit și au organizat o reuniune, care are scopul de a desvolta și susține industria de casă; mai vor afară de aceasta să ajute vedușele și orfanele române.

„Nu e oare nobil scopul acesta?

„Fără îndoială! Numai că, fiind vorba de clădirea unei șure, adună pe toți străbunii începând dela Romulus pentru așezarea petrii fundamentale, ca să dovedească că zidesc pe pământ curat românesc.

„Ear' de aceasta nu e nici o trebuință.

„Se ție, că e persecutată naționalitatea română, și cei-ce o spun, fac din toate cestiune de naționalitate, ca Maghiarul să fie silit a privi cu oare-care temere la ori-și-ce reunire.

„Așa s'a întâmplat și acum. Penelopele române, columna lui Traian, Elisabeta Regina României au jucat adeseori rol în discursurile de deschidere, ba cea din urmă a și fost urată în mod demonstrativ.

„Bine fac! Numai că apoi se nu țiecă mereu, că sînt persecutați, căci, precum se vede, prea este mare libertatea, în care se bucură de căldura soarelui“.

Prea multă libertate!

De ce prea multă?

Mai întâiu, pentru-că Românii zidesc aici pe pământ românesc.

Apoi — pentru-că ei vorbesc de Romulus și de columna lui Traian.

În sfîrșit, fiindcă femeile române arată asupra Reginei Elisabeta din România, când e vorba de cultivarea industriei de casă și de binefacere, ear' adunarea strigă „să trăiască!“ — când se vorbește despre Regina-Poetă.

Toate aceste sînt prea multă libertate.

Rău ne cunosc compatrioții nostri maghiari, deși nu se pot plînge, că nu ne dăm destulă silință, ca să ne cunoască.

Le spunem mereu, că ne simțim aici pe pământul acesta în țeara noastră, întocmai precum ei se simt în țeara lor: ne este comună patria aceasta. Ce se mai miră, când ved, că ne simțim la noi acasă?

Le spunem mereu, că ne simțim urmași ai colonilor aduși aici de Traian și că numărăm între străbunii nostri pe toți acei oameni mari, care au întemeiat în lumea aceasta o mare împărăție și o mare epocă culturală. Ce se mai miră, când ved, că ne mândrim cu originea noastră și ne țiecem în fiesce-care ție: Noblețta obligă! — fii ai Romei dați înainte, ca să nu le fie străbunilor voștri rușine de voi.

Cât, în sfîrșit, pentru Regina-Poetă, ni-e și greu să mai vorbim.

E oare cu puțință, ca oameni culți să nu se avînte la urări pline de entusiasm, când e vorba de această femeie, care trece ca o rață de lumină înserinătoare prin această lume plină de miserie?

Înțelegem, că pot să fie oameni, care îi pismuiesc pe Români pentru-că soartea a voit, ca femeia aceasta să trăiască în mijlocul lor și să înalte nivelul vieții lor.

Nu înțelegem însă, cum oameni, care se pretind culți, nu simt, cât de mult se înjosesc, când se miră, că și femeile române din Ardeal sînt cuprinse de admirațiunea, pe care întreaga lume cultă o are pentru Regina-Poetă și muma unui popor, care mult a suferit.

Adecă-ce?

Pentru-că Elisabeta de Wied, Carmen Sylva, mai e prelîngă toate celelalte și Regină a României, noi Românii din Ardeal nu avem dreptul de a-i ura viață îndelungată? ne luăm prea multă libertate, când o admirăm?

Guvernamentalii din Cluj sînt ridicoli!

Mai virtos o admirăm!

Păgubirea Sibiiului prin războiul vamal.

„Siebenbürgisch-Deutsches-Tageblatt“ publică în numărul seu din 9 Noemvrie n. următorul prim-articol:

„Înainte de aceasta cu 400 ani era Sibiiul, mai târziu împreună cu Brașovul și Bistrița, arîndatorul vămii dela marginea Ardealului. Socoteala era simplă: a 20-a parte din valoarea mărfurilor avea de a plăti acela, care exporta sau importa ceva, dacă însă el nu avea bani, arîndatorul se mulțumia și cu marfă. De resfosce cineva lungul șir de liste, cari cuprind înșirarea mărfurilor ce treceau pe atunci Carpații atât încolo cât și încoace, acela desigur nu crede de posibilă o disolvare a acestei legături. Și totuși s'a întâmplat.

„Să înțelege, că vina, pentru-ce anume s'a rupt această legătură, nu o putem atribui numai războiului vamal. Căci mai mult de un veac de om a trecut decînd s'ar pute dovedi descreșcerea importului ardelenesc în România; cu toate acestea, întrerumperea repentină și violentă a comerțului a cauzat-o numai războiul vamal.

„Nu toate părțile ardelenesc sînt deopotrivă jignite prin păgubirea cauzată de războiul vamal; anume greu sînt lovite părțile limitrofe, și între ele nu mai puțin Sibiiul. E greu a se face o aprețiere în cifre a pagubei, dar' trebuie să cercăm a o face și aceasta, de vreme-ce numai prin privirea ce pătrunde în economia singuratică se poate judeca, câte rane a cauzat cetățenilor noștri războiul vamal: aproape toate cercurile industriilor noștri sînt deopotrivă jignite de urmările războiului vamal.

„Asocierea legătorilor de perii a purtat mai anii trecuți un comerț considerabil cu România. Acest comerț e dublu jignit prin războiul vamal, căci de o parte produsele legătorilor de perii nu se mai pot exporta în România, ear' de altă parte de acolo nu se pot importa rîmătorii. Prin aceasta dinșii sînt împedcați în importarea materialului brut, și astfel sufer o pagubă de mai multe sute de floreni.

„Lustruitorilor le merge și mai rău. Ei vâpsiau mai mult de 2000 care la an, toate aceste lucruri în Săliște și Rășinari, și apoi le exportau aproape exclusiv în România. Dacă socotim carul numai cu 6 fl., reese o pagubă de 12.000 fl. la an.

„Mai mult păgubiți sînt căldărarii. Pina de aramă din Orlat, proprietatea dlui M. Fabrius, lucra exclusiv pentru România. Prin urcarea vămii dela 26 franci la 70 franci, li s'a făcut neguțătorilor din România imposibilă importarea mărfurilor de soia acestă. Frații Fabrius lucrau, cum am mai ție, aproape exclusiv pentru România, și anume ei furnisau aparatele de lipsă pentru industria de spirt, care pe atunci treceau vama fără taxă. Prin introducerea unei taxe de 70 franci pentru 100 chilogramme, s'a făcut exportul absolut imposibil. Tot așa s'a ciontat exportul căzanelor fabricate de C. Wachmann. Aici e vorba de ruina unui ram de industrie, ce abia a început de a se ridica.

„Curelarii exportau în mare măsură curele, șerpene și hamuri, acum li s'a ciontat și dinșilor. Urmarea firească e, că toți măestrii caută un loc de trecere în patrie, așa formându-se o concurență, prețurile au trebuit să scadă, și prin urmare și dinșii sînt păgubiți.

„Păpucarii pierd 8—10.000 fl. la an. Și dinșii au, ca și legătorii de perii, o pagubă dublă și anume: pierderea exportului și imposibilitatea de a întregi materialul întrebunțat, prin importarea materialului brut din România.

Mai ales formau pentru dinșii un mare articol de import pieile de oi și capre.

„Mai adînc jigniți sînt poate funarii. Dinșii lucrau aproape exclusiv pentru România, și în așa puțină măsură li se dă speranța de a afla un loc de vîndare corespunzător în piețele Transilvaniei, încât mulți dintr'inșii au părăsit patria imediat după crîșă, ear' cei rămași aici, nu vor rămîne mult timp înapoia colegilor lor; dinșii sînt conduși de asemenea gînduri. Măsararii încă sufer o pagubă nu puțin însemnată. Dinșii o socotesc aproape la 3—4000 fl.

„Mai greu decât acestia, au de a suferi postovarii urmările războiului vamal. Și dinșilor le crește paguba prin aceea, că s'a făcut importarea materialului brut din România imposibilă. A procura lână de alt-unde, încă nu e lucru ușor. Să socotim puțin, și anume, că dinșii ar fi importat numai 36.000 ocale de lână la an, atunci se urcă paguba pricinuită postovarii numai prin urcarea vămii la 25.000 fl. Prelîngă aceasta mai e de considerat, că cu toată sporirea vîndării, dinșii nu pot satisface cerințelor, neavînd îndestul material. Ar fi consult, dacă Ardelenilor ce își au oile în România li s'ar concede, ca lână cîștigată în decursul anului să o poată aduce în Ardeal. Aceasta ar fi cel puțin un ajutor pipăibili ce nu ar costa pe nimeni vrîn crucer. Dar' ce să țiecem la aceea, că ministerul la rugarea pentru a încuviința importarea lănei, răspunde: se dă concesiunea, însă cu condițiunea, că proprietarii au de a-și aduce oile până la graniță, spre a dovedi proveniența lănei. Oile sînt însă multe miluri îndepărtate de Ardeal, așa încât această condițiune devine imposibilă de îndeplinit.

„Cismarii se află în aceeași stare ca păpucarii. Tot e pentru dinșii păgubirea mai mare, de vreme-ce dinșii lucră mai mult material. De present au de a cumpăra mai scump materialul brut fără de a pute vinde marfa mai scump. De vreme-ce s'a urcat vama pentru piei dela 1 fl. la 50 fl., se adună paguba totală la mai mult de 1000 fl. Aici ar fi la loc o furnisare pentru erar. (armată etc.)

„Mai puțin sînt păgubiți, cari furnisau năfrămi de femei în România.

„Dar' și altor ramuri de industrie se poate dovedi, că a cauzat războiul vamal netăgăduite pagube: așa pielarilor, croitorilor, lăcătușilor etc. Pielarii încă de mai mulți ani au suferit mari daune prin greutățile ce li se creeau la graniță, căci multe s'au întreprins pentru a zădărnici importarea materialului brut. Tot așa s'a născut paguba singuraticelor măiestrii prin războiul vamal, căci procurările, cari au avut de termin ultim 1 Iunie, însă până la timpul amintit nu au putut fi terminate, nu se mai primise din partea neguțătorilor români, numai dacă plătesc măiestrii vama tarifului excepțional.

„Din toate acestea rezultă, că mare daună ne-a cauzat nouă războiul vamal cu România, și că singuraticii cetățeni au de a suferi, pentru păcatele guvernului! Și dacă paguba, ce o are de suferit singur Sibiiul se urcă la mai multe mii floreni, atunci cât de mare trebuie să fie paguba ținutului, paguba țerii? Această pierdere, încă se mărește prin incidentul, că mulți industriași părăsesc patria și emigrează în România, pentru-că acolo au mărfurile lor trecere....“

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

Lipova, 27 Octomvrie v. 1886.

La întîmpinarea Părintelui Vasile Bețes din n-rul 234 al „Tribunei“, față cu corespondența noastră apărută în n-rul 226, țiecem de a noastră datorie a reflecta următoarele:

Din capul locului declarăm, că nici am avut vre-odată intențiune, nici că am dorit a ne demite cu d-sa la polemii, pentru-că îl onorăm și stimăm mult, și ne-am fi bucurat foarte, dacă d-sa venia la noi, nu ca comisar, ci ca competent la postul de protopresbiter. Atunci scim, că nu se întempla atîta vrajbă, căci ne unim cu toții și îl alegeam, că-i cunoascem trecutul, originea și viața cea bună, din care se trage. Dar' dacă s'a întemplat altcum, nu e vina noastră.

Onoratul public își va revoca în memorie atît din cele publicate în acest diar, cât și din publicațiunile în „Luminătorul“ din Timișoara, că noi dela început am avut lupte și greutăți, chiar dela staverirea condițiunilor „Concursului“ pentru postul de protopresbiter. Că ce voiam noi prin aceea? voiam să închidem calea, ca să nu poată recurge cătă frunză și iarbă toată, ci numai cei buni și aleși; doriame, ca fitorul nostru protopop să fie un bărbat de oare-care greutate, ales între aleși, și numai atunci am reces dela aceea condițiuni, după-ce și cu graiu viu din

partea d-lui comisar și prin un rescript consistorial ni s'au scris: „acei recurenți, cari vor dovedi, că posed mai multă calificațiune, decât cea prescrișă de lege, vor fi preferiți“.

Noi dar' ușor creșetori vorbelor, cugetînd, că toată lumea e sinceră cu noi, și în bună credință, că consistorul și episcopul vor respecta legea și conform legii vor preferi și întări pre cel „binemeritat“ (statutul organic §-ul 53), ca să nu zădărnici deschiderea concursului, am cedat. Și astăzi ne vedem amăgiți, căci cărna noastră bisericească n'a mai avut apoi respect cătră lege, nici n'a ținut cont de interesele cele mari ale bisericii și ale credincioșilor, ci scopul au fost particularismul, interesele unei familii, unei persoane nevrednice de această chiemare, și de dragul aceleia s'au violat legea.

Dl comisar, bun până la extremitate, dela începutul funcțiunii sale s'a arătat prea plecat, prea făcînd voia stăpînului. Cu noi era tot în opoziție, ear' cu Hamsiștii era într'un gînd și într'o inimă, precînd după această înaltă și frumoasă misiune a sa, trebuie să fie și mai înalt inspirat decât noi, pentru interesele bisericii și însuși să ne fi ajutat întru realizarea năsuințelor noastre de mare valoare pentru biserică.

Regretăm, că dl comisar, inclinat spre ceeaaltă parte, și-a luat osteneală a ne convinge prin istorisirea celor întemplate, precum, că alegerea a decurs cu observarea tuturor formalităților legale și regulamentare etc. atunci, când bine scie, că noi am dat apel de nulitate.

Numai forul cel mai înalt: metropolia, e competent a judeca acestea.

Dl comisar aduce înainte, că, ordîndu-se cercetarea și provocîndu-se protestator, să arete anume cine a făcut presiune asupra alegătorilor etc. răspundem: că noi doi n'am fost ascultați, ba eu (Nicolae Posta) nici că am primit provocarea; și dacă consistorul a ordonat cercetare, cum vine, ca d-sa, ca comisar, să facă și cercetarea?!

Dl comisar țiece și aceea, că după tenoarea „statutului organic“ și după praxa seculară a bisericii, astfel de cauze nu sînt apelabile.

Mai departe, că Preasfinția Sa absentînd de acasă mai mult timp, din această cauză s'a amînat și comunicarea deciziei de întărire celor 4 protestatori. Apoi, că nici vorbă nu poate fi, că metropolia ar fi îndrumat pe Preasfinția Sa a ne da respectivul deciz.

Susținem cele cuprinse în corespondența noastră referitor la zoala ce am avut până-ee am căpătat decizul — ca cu cleștele, ear' acum la obiecțiunea d-lui comisar mai adaugem: că pe la finirea ședințelor congresuale am primit pe cale telegrafică, dela un ilustru deputat împărtășirea, că: congresul a îndrumat consistorul să ne dee deciz; — ear' cu datul Sibiiu, 9 Iulie st. n. 1886, o altă înaltă persoană dela congres, ne scrie următoarele: „Petițiunile referate ieri, protocolul autenticat astăzi, cu rezultatul, că ele s'au transpus consistorului spre pertractare, dîndu-se deslășirea, că concludusul consistorial în cauza întăririi de protopop vi se va publica și atunci veți avé ocaziune a da recurs de nulitate“.

Poftim d-le comisar!

Cumcă cu ocaziunea instalării — parochienii au primit pe noul protopresbiter cu cele mai însuflețite „să trăiască“, e o nălucire.

Din contră noi subscrișii și alți conșoți am insinuat d-lui comisar — protest, — totuși d-sa și-a călcat pe inimă și a plinit actul. Nu este exact nici aceea, că în biserică au asistat 4—500 poporeni. Parada — și în biserică și afară de biserică, au făcut-o vre-o 100 de învățători și preoți veniți la conferință — poporeni, dar' nu parochieni, să fi fost 30—40 de inși.

Domnul comisar, nu vrea să scie nici de asistența polițiană. Dacă d-sa nu scie, apoi nici noi nu scim cine a postat pandurii la uși cu pușcile. Precum mai nainte am scris, nici comitetul parochial, nici sinodul, n'au avut cunoștință despre introducerea, prin urmare ne-a fost neașteptat. Ear' procedura aceasta de volnicie sgîdue din temelie constituția bisericii noastre și cuvintele Preasfinției Sale cătră deputațiunea de 80 parochieni sînt numai efemere.

La urmă din întîmpinarea d-lui comisar se vede totuși, că a stat în solidaritate fie directă fie indirectă cu poliția. D-sa țiece: poporul indignat față cu cei trei indiviși, cari s'a încercat a conturba solemnitatea, a mers — precum aud — în masă la pretură și a cerut pedepsirea lor. Am auzit și noi, că a mers — dar' nu poporul în masă — ci vre-o 4—5 inși la pretură, ca acusatori.

Așa cu apucăturile despotice v'a succedat sămînați și vrajbă între noi, sub devisa: *divide et impera*. Cum se potrivește aceasta cu evangelia, ce o binevestiți?!

Di comisar neagă, că Voicu Hamsea e înrudit cu Preasfinția Sa Episcopul Meșianu. Nege cât va voi, noi nu 'i-o credem.

Ajunși aci, dle comisar, nu o întindem mai departe, ci sperăm, că înaltul for metropolitan va lua în serioasă considerațiune apelata noastră și nu va lăsa să se violeze prestigiile legii, va da bisericii și simțimentele de credință ale credincioșilor de dragul unei persoane, care pe așa cale vrea să se ridice în fruntea bisericii; ear' la observările particulare ce ne faci îți răspundem, că procedurile d-voastre despotice au produs tot curenul, că v'afi legat să ne împuneți în fruntea comunei și a tractului o persoană, care nu corespunde nici voinței noastre, nici așteptării noastre, nici sensului legii de „binemeritat“. Am dis.

David P. Simon.

Nicolau Posta.

Cronica.

O piesă teatrală a arhiducesei Maria Valeria. Din Viena se împărtășește, că arhiducesa Maria Valeria lucrea la o comedie într'un act, care va avea în decursul iernii a se reprezenta în cel mai intim cerc familiar al casei împărătesci.

Moștenitorul tronului României. După o telegramă din Berlin a lui „Pester Lloyd“ ddto 8 Noemvrie n. se atribuie petrecerii prințului Ferdinand de Hohenzollern în București o importanță deosebită. „Vossische Zeitung“ dice, că prințul se va proclama acum definitiv și formal de moștenitor al tronului român. Foiașă numită ține, că pasul acesta n'ar fi lipsit de o însemnătate mai mare față cu încordarea actuală a lucrurilor cu privire la Rusia.

Parastas. Dumineca trecută s'a ținut parastas în biserica gr.-or. din suburbiul Iosefin de aici în memoria neuitatului binefacător Dimitrie Andronic. Între participanți am observat pe dl protopresbiter Simeon Popescu, dl consilier pens. Elie Macellariu, dl căpitan în pens. Stezar și alții. Dintre membrii „Reuniunii sodalilor români“, după cât am putut vedea, au luat parte doi reprezentanți. Dintre cei, cari au primit ajutoare din fundațiunea „Andronic“, n'am aflat pe vre-unul.

† Stana Pușcariu, muma fraților Ioan cav. de Pușcariu, septemvir, Iosif Pușcariu, avocat, și Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit, precum ni se scrie din Brașov, a încetat zilele aceste din viață în vîrstă de 83 ani, la Bran (Sohodol), unde a fost înmormântată de numeroasa ei familie, căreia îi exprimăm sentimentele noastre de condolență.

Atenției publicului se recomandă un avis, ce ne vine din cercuri postale. Adresa se nu se mai lăpășcă pe pachetele, ce se predau poștei spre transportare, ci se scrie deadreptul pe *emballage*, deoarece cel lipindu-se adresa, aceea ușor se poate pierde prin fireare, și în urma acesteia foarte de multe ori se întâmplă, că pachetul nu se poate expedia sau apoi trebuie să se întârzie expedarea lui.

Monumentul Radetzky. Până acum a încurs pentru monumentul Radetzky suma de 202.000 fl. Spesele preliminate sînt însă numai 192.000 fl. prin urmare rămâne în disponibilitate suma de 10.000 fl. Dar' listele încă nu s'au încheiat, căci mai au de a contribui Monarchul, moștenitorul tronului, precum și mai mulți membri din familia domnitoare. De aceea s'a și ivit întrebarea în cercurile competente, că ce e de făcut cu banii, care vor încurge de aici înainte. Se crede, că se va înființa o fundațiune „Radetzky“, din care se vor împărți vedușele și orfanii soldaților căzuți în câmpul de luptă.

Invitare. Comitetul reuniunii culegătorilor de litere „Tipografia“ din loc, invită pe toți membrii ajutători precum și pe prietenii reuniunii la „serata înpreună cu dans“, ce se va ține Sâmbătă în 13 Noemvrie n. în sala „Îm pîrului roman“. Începutul la 8 ore seara. Prețul intrării e pentru bărbați 80 cr. pentru dame 50 cr.

Congresul bisericesc sîrb. În ședința ținută în 8 Noemvrie, — după ce s'au citit scrisorile încuse — a luat cuvîntul deputatul Medacovici, pentru a ceti o rezoluțiune subscrisă de 51 membri ai majorității, și a o pune în formă de propunere la ordinea zilei. Rezoluțiunea susține punctul de principiu față cu rescriptul ministerial și pretinde a minarea congresului. — Patriarchul cere predarea proiectului de rezoluțiune prezidentului, care din parte-și va aduce în proxima ședință, — dacă se va putea — proiectul la cetire și desbatere. Sto-jacovic (moderat) se provoacă la însemnătatea proiectului și pretinde în înțelesul regulamentului tipărire și pertractarea proiectului. Majoritatea voește a surprinde congresul. (Așa e în dreapta). — Gyurkovic (moderat) îndrumă asemenea la regulamentul afacerilor și la puterea discrețională a prezidentului în toate ședințele. Rezoluțiunea e la toată întîmplarea un act însemnat, de vreme-ce e subscrisă de 51 membri ai congresului. Aici e vorba de mai mult ca de un simplu proiect. Căci se voește a surprinde atât prezidiul, cât și congresul. Vorbitorul a fost în continuu întrerupt în vorbirea sa. El pretinde predarea rezoluțiunii în mâinile prezidiului, care va proceda la

timpul sau după-cum îi prescrie regulamentul. În sfîrșit el lasă responsabilitatea pentru orice decisiune violentă majorității, care decisiune va fi în contra normelor și regulamentului. (Aprobări în dreapta). Vucetici polemizează contra antevorbitorului, și pretinde cetirea și pertractarea rezoluțiunii în ședința de astăzi. Patriarchul mai cere odată predarea rezoluțiunii în mâinile prezidiului, ce însă deputatul Medacovici refuză între aprobările sgomotoase ale majorității. Patriarchul ridică apoi ședința.

Majoritatea a ținut după aceea o conferință, și trimite o deputațiune la patriarch, ca să se țină și după ameași o ședință. Patriarchul pretinde așternerea rezoluției și înțelegerea cu comisarul regesc. Acest din urmă a trimis o scrisoare patriarchului, în care dice, că se nu se țină vre-o ședință până nu se va fi așternut rezoluțiunea prezidiului sau comisarului regesc.

Tot în 8 Noemvrie a primit comisarul reg. și patriarchul o deputațiune de 12 preoți ai diecesei Carloveț, pentru a-l asigura de devotamentul clerului și a-l ruga de a lua sub scutul său biserica și a o apăra în contra dușmanilor ei. Răspunsul comisarului și a patriarchului a fost primit cu entusiasm.

Bona moștenitorului de tron Rudolf a murit zilele trecute în Viena în urma unui morb greu. Bătrîna femeie, cu numele Ana Katrein a fost în decurs de 7 ani îngrijitoarea moștenitorului.

Noile obligațiuni de prioritate ale căilor ferate de stat austro-ungare. Astăzi se va deschide simultan la Viena, Pesta, Paris, și Frankfurt lîngă Mein subscripțiunea noilor obligațiuni de prioritate ce trebuie să le emită compania Staatsbahn. La Viena subscripțiunea va avea loc în biuourile Creditului-Anstalt și la cassa de bancă Rothschild.

Se vor emite 80 mii obligațiuni, cu preț de 500 lei fiecare, reprezentînd o valoare nominală de 40 milioane lei. Prețul subscripțiunii e fixat la 344 lei, adică 76.8 la sută din valoarea nominală. Subscriitorul trebuie să depună cel puțin a cincia parte din valoare subscripțiunii în bani sau valori, cari au curs în piață. Două alte cinciuri vor trebui depuse la 15 Decemvrie viitor și cele două din urmă la 10 Ianuarie 1887. Dacă cifra subscripțiunilor trece, după-cum e foarte probabil, peste 40 milioane, repartiția se va face cât se poate mai curînd și titlurile vor fi împărțite dela 18 Noemvrie înainte. Subscripțiunea, de care e vorba are de scop a realiza o parte din împrumutul 3 la sută hotărît de adunarea generală a acționarilor în ședința ținută la Pesta în ziua de 31 Maiu 1884. Cele dintău obligațiuni au fost deja exmise în cursul anului 1885. Restul va fi obiectul unei emisiuni speciale.

Atentatul unui preot. Din Solnoc i-se scrie diarului „Pester Lloyd“ despre un caz foarte regretabil: În noaptea de Duminecă înspre Luni a împușcat preotul rom.-cat. din comuna Jász-Karajenő cu numele Mihail Szitár, pe Dr. Lorand Kerékgyártó. Se dice, că medicul din cestiune ar fi întreprins de mai mult timp pași la superioritatea bisericească, pentru a se transfera numitul preot într'altă comună, fiind puterea și atitudinea preotului incompatibilă cu demnitatea sa. Aceasta ar fi mahnit în așa măsură pe Szitár, încât Dumineca trecută ar fi trimis o femeie la medic, pentru a-l chema la un pacient; pe drum apoi a împușcat asupra medicului, care, neavînd idee ce o să pîtească, mergea liniștit pe stradă. Medicul e greu rănit, și se dice, că va muri în urma ranei primite.

Palatul „Ateneului român“. Luni pe la oarele 2 p. m. a avut loc solemnitatea punerii pietrii de temelie a palatului Ateneului român în București. Sîrbarea s'a început printr'un serviciu religios oficiat de Preasfinția Sa vicarul metropoliei. Apoi s'au rostit mai multe discursuri, după aceasta s'a dat cetire actului de fundațiune scris pe pergament și subscris de comitet. Totul s'a isprăvit prin distribuirea medalei comemorative publicului present.

O fabrică de luminări de stearină în România. În curînd va începe să funcționeze în capitala României o fabrică de luminări de stearină după sistemul cel mai nou și pe o scară mare. Dl Pavel Hagi Ioan, mare proprietar din București, și care are deja o fabrică de săpun, a înființat pe cheiul drept al Dâmboviței la spatele abatorului și o fabrică de luminări, și preste vre-o două luni de zile va începe a funcționa.

Voluntariatul în Franția. Generalul Boulanger are de gînd să schimbe cu totul programa de instrucțiune pentru voluntarii pe un an. Pe viitor acești tineri vor fi supuși la toate îndatoririle, la care sînt supuși cîetalați soldați, și numai după șese luni dela intrarea lor vor forma o clasă deosebită. Ei vor avea să treacă trei examene și anume în prima jumătate a lunilor Maiu, August, Noemvrie. La examenele din Noemvrie trebuie să obțină nota medie 8, căci altfel vor trebui să servească încă un an. În fine voluntarii, cari voește să fie numiți sub-locotenenți în rezervă, vor trebui să mai servească încă un an, în care vor face serviciu de sub-ofițeri, și după împlinirea anului vor da un examen de calificățiune.

De ale curții Tarului. Privitor la împărțirea diarului „Figaro“, după care acesta susține vestea despre omorîrea adjunctantului Tarului, basându-se pe informațiuni primite din partea unor autorități competente, reflectează „Vossische Zeitung“, că întîmplarea aceasta se

afirmă și din alte părți cunoscătoare ale împrejurărilor dela curtea Tarului, și pun în legătură cu acest eveniment alte împărțiri interesante despre o aplicare a familiei domnitoare pentru congestiuni de creeri. Alexandru I pătîmia de congestiuni și a murit de melancolie. Fratele său Constantin, s'a declarat el însuși, în urma acestei boale, de neapace pentru a domni, și a murit de această boală cu toată grija întreprinsă pentru a-l scăpa. Marele duce Constantin suferia de o mare nervositate, încât mulți îl țineau drept nebun. Într'o zi a căzut mort de pe cal lovit fiind de apoplexie (de creeri?). Dar' totdeauna se ivia stadiul ultim al boalei numai după îndeplinirea anului 45. Alexandru III e actual de 42 ani.

Pasteur a făcut în ședința academiei franceze ținută în 2 l. c. noue împărțiri asupra metodei sale pentru vindecarea turbării, și a adus următoarele cifre asupra altoirilor, care le-a sîvîrșit în anul acesta și anume: la 1726 Francezi, 191 Ruși, 165 Italieni, 107 Spanioli, 86 Englezi, 57 Belgiani, 52 Austro-Ungari, 26 Portugezi, 22 Români, 18 cetățeni ai Statelor-Unite, 14 Olandezi, 10 Greci, 9 Germani, 7 Turci, 3 Brasiliani, 2 cetățeni ai Elveției, cu totul: 2496. Din cei 1726 Francezi altoiți au murit 10: anume 6 copii, o femeie de 70 ani și 3 bărbați tineri. Amintesc apoi Pasteur și de cei 19 Ruși mușcați de lupi turbați, și cari au putut fi altoiți numai după o lungă și grea călătorie. Din acești 19 Ruși 3 au murit în otelul „Dieu“, ear' moartea acestora a fost întrebuițată de dușmani ca motiv în contra metodei. Ceilalți 16 însă, fiind mai îngrabă altoiți, au scăpat toți cu viața, și precum anuntă o depeschă sosită de curînd din Belni (cercul Smolensk) se bucură toți de o deplină sănătate.

Cestiuni scolare.

XXII Program

al gimnasiului mare public român gr.-or. și al celorlalte scoale secundare și primare împreunate cu acesta din Brașov pe anul scol. 1885—86.

(Urmare și fine.)

Cospectul general despre scolarii dela gimnasiu, scoala reală, comercială și capitală pe anul sc. 1885/6 conține următoarele date:

Întreg numărul scolărilor din gimnasiu a fost 248, dintre care 230 gr.-orientali, 14 catolici, 1 rom.-cat., 2 de legea mosaică. Suma scolărilor dela reale a fost 48, dintre care 37 gr.-or., 4 gr.-cat., și 7 de legea mosaică. Suma scolărilor dela scoala comercială a fost 34, dintre care 31 gr.-or., 1 ev.-lut. și 2 de legea mosaică.

După locul nașterii au frecuat scoalele medii 68 scolari din Brașov, 99 din comitatul Brașovului, 114 din alte comitate ale patriei, 1 din Bucovina și 40 din România.

Scoala primară de copii au cercetat-o 309 scolari, scoala primară de fete 196 eleve, scoala de repetițiune 37 băieți și 63 fete.

Suma totală a elevilor dela aceste scoale a fost pe anul scol. trecut 935, cu 42 mai mult ca în anul sc. 1884/5.

Din rubrica „mediile de învățămînt“ vedem, că biblioteca s'a sporit cu o mulțime de cărți, dintre care în programul de față numai 294 opuri sînt însemnate, promițînd a se urma publicațiunea lor în anul viitor.

Cabinetul zoologic s'a înmulțit cu 700 de obiecte noue preparate în spirit și altele. Pentru colecțiunea grafică 2 charte. Colecțiunea numismatică cu 3 piese de argint, 1 num de sub Traian dăr. de Prot. Crainie, 2 bucăți de argint ung. de prof. S. Moldovan, 3 numi de aramă, 1 din 1800 dăr. de St. Oct. Iosif scol. I g. și 1 de sub Maria Teresia, din 1849 republica rom. de C. Carnabat scol. cl. I r.

Jurnale și foi periodice s'au prenumerat pe anul scol. expirat 7 și anume: 1. „Zeitschrift für österreichische Gymnasien“. 2. „Pädagogisches Archiv“. 3. „Gäca“. 4. „Central-Organ für die Interessen des Real-Schulwesens“. 5. „Globus“. 6. „Humboldt“. 7. „Magyar nyelvőr“ de Szarvas Gábor. Gratuite au mers: „Gazeta Transilvaniei“, „Tribuna“, „Telegraful Român“, „Monitorul oficial al României“, „Bulletinul societății geografice române“, „Recreații sciețifice“ și „Sistalul“.

Între dăruitori programul numește pe dl Diamandi Manole, care a dăruit 19 piese de cărți drept premii pentru scolarii săraci și diligenți, apoi pe dna vîd. spir. Fetti, care a dăruit 1200 bucăți harte.

Festivități scolare:

În 18 Septemvrie s'a ținut sîrbătorea Sf. Sofii, a patroanei institutului întru memoria fondatorilor și binefacătorilor scoalelor. Tinerimea însoțită și condusă de corpul didactic a asistat la serviciul divin cu parastas celebrat în biserica Sf. Nicolae din Scheiu, precum și la sîfințirea apoi în sala cea mare a gimnasiului. Cuvîntarea festivă a ținut-o dl profesor Ioan Popea. — În 30 Noemvrie s'a serbat ziua Sf. Andrei întru eterna amintire a fericitului Arhiepiscop și Metropolitan Andrei Baron de Saguna. — În 13 Maiu s'a serbat maiialul îndatinat.

Examele:

Din 4 până în 14 Iunie s'au făcut examenele de promoțiune scripturistice și verbale. Din 23—27 s'au ținut examenele publice.

1. Examenul de maturitate la scoala comercială s'a ținut în 28 Iunie (10 Iulie) a. c. sub prezidiul comisarului consistorial prot. I. Petric, al comisarului regimului Francisc Koós, inspector reg. de scoală și I. Hintz, secretarul camerei comerciale din Brașov. Admiși au fost 9 scolari; s'au declarat maturi 7, s'au respins pe 2 luni 2.

2. Examenul de maturitate la gimnasiu s'a ținut a) scripturistice din 27 Maiu până la 1-ma Iunie incl. st. v. Admiși au fost 18 scolari. b) Verbal în 20 și 21 Iunie sub prezidiul comisarului consistorial P. archimandrit și vicariu arhiepiscopesc. N. Popea asistînd ca reprezentant al guvernului dl director al gimnasiului reg. de stat Ignatie Veress. S'au declarat maturi cu foarte bine 3, cu bine 7, simplu 4; 3 vor repeți examenul în Septemvrie 1886 dintr'un studiu

Varietăți.

(O moștenire de 80 milioane.) Toți aceia, cari au norocul de a se numi Théry — ceea-ce se poate întîmpla — și a fi născuți în Picardia — ceea-ce este earăși cu puțință — sînt foarte veseli. Ia gîndiți-vă! Este vorba de o moștenire de 80 milioane! ... și aceasta face ca toată Picardia să fie de vre-o două săptămîni în mișcare. Istoria aceasta merită să fie povestită:

Acum în urmă se înmormîntă la Paris un individ necunoscut și a cărui înmormîntare de înțâia clasă intrigă foarte pe Parisienii cei curioși; carul funebru era tras de șese cai și urmat de patrușpre-zece trăsură reglementare; și după el, ca persoane în doliu, se aflau un negru și două femei albe. Aceste trei personaje conduceau la locuința de veci pe un om foarte bogat: Dl Teery sau Théry. Născut în Athia, între Ham și Perona (Somme) tînărul Théry, ai cărui părinți erau foarte săraci, părăsi casa părintească la etatea de zece ani. Plecă luînd cu el o cutie plină cu ace și cu ață; trăi cum putu vîndîndu-și marfa și ajunse la Havre după două luni. Aci făcu cunoscîntă căpitanului vasului de comerț Isabela; căpitanul se interesă foarte mult de micul neguțator și-l luă cu el. Pe drum vasul fu apucat de o furtună violentă și fu expus la cele mai mari pericole.

„Micule, dise căpitanul tînărului Théry, fără îndoială, că avem să murim; dar' dacă Dumnezeu voește ca tu să scapi de moarte, vei moșteni tot ce am în Franția“. Și în același timp căpitanul îi dete un testament, care se afla închis într'un tub de tinichea.

Dar' vasul nu făcu naufragiu și putu să ajungă la Rio-Janeiro.

Căpitanul, care era proprietarul vasului Isabela, își vîndu vasul și tot ce era în el; el se stabilă aci și făcu o avere foarte mare, se asociă cu Théry, și murind îi lăsa toată averea. Acesta, la rîndul lui, mări această sumă și muri la etatea de 90 ani, lăsînd o avere de 80 milioane. Dar' acum se ridică o cestiune foarte delicată pentru moștenitorii sei!

Théry 'și-a americanisat numele și a semnat Teery. Aceasta va da deci loc la contestațiune între moștenitori, dacă vor fi, și stat. Este deja un moștenitor, care a dat semne de viață. Acesta este un anume Charles Théry din Sainghin-en-Weppes, cantonul La Bassée, arondismentul Lille (Nordul Franției). El este în etate de 72 ani; s'a născut la Lozanne, cantonul Bray, la două leghe departe de Athia, între Ham și Perona (Somme). Tatăl lui, Jean-Baptiste și unchiul său Julian au murit, dar' își aduce aminte, că tatăl său îi vorbia adesea de doi frați ai lui, cari plecaseră fiind cu totul tineri, în străinătate, și despre cari n'a mai avut nici o scire.

Este bine înțeles, că Charles Théry a scris îndată la Paris pentru a avea informațiuni. Cine scie? Poate că acest bătrîn va moșteni 80 milioane. În timpul acesta toți Théry din Franția și din Navara, ear' nu numai din Picardia, își fac genealogia și asigură cu toții, că au câte un unchiu în America. Din acestia sînt unii, cari cred de pe acum, că posed deja 80 milioane, și subsemnează Teery, ca bogatul lor strămoș.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Tîrnova, 10 Noemvrie n. Într'o ședință secretă Sobrania a discutat alegerea principelui. Aceasta va urma probabil astăzi fără desbatere. O delegație va prezenta prințului danez Valdemar decisiunea camerei bulgare.

Rusciuc, 10 Noemvrie n. O notă mai nouă a lui Kaulbars repetă, că Rusia declară decesiunile Sobraniei de nule.

Berlin, 10 Noemvrie n. S'a convocat „Reichstag“-ul pe 25 l. c. n.

Londra, 10 Noemvrie n. Procesiunea lord-maiorului a decurs fără conturbare. La banchetul lord-maiorului, Salisbury a declarat cu privire la cestiunea bulgară, că Anglia procede în conțelegere cu celelalte puteri; întereșele engleze sînt puțin atinse; Austro-Ungaria e tare interesată în cestiunea bulgară, sfaturile sale exercită o influență mare asupra cabinetului englez; oratorul sperează întru susținerea păcii europene.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Aurel Popa

Comptura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula**.